

MINISTERSTVO VNITRA

Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu
k zákonu o státní službě

Závěr č. 22

**ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu
o státní službě ze dne 15. června 2018**

Kárné opatření snížení platu

Ve výrokové části rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu je třeba uvést pouze procentní snížení platu, nikoliv konkrétní částku, o kterou má být plat snížen, ani oba údaje společně.

Nelze-li v kalendářním měsíci rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu vykonat proto, že státnímu zaměstnanci nevznikl nárok na plat nebo na takový plat, aby jeho výše po výkonu rozhodnutí odpovídala aspoň výši zaručené mzdy, výkon rozhodnutí se „přenes“ do nejbližšího následujícího měsíce, kdy státnímu zaměstnanci nárok na plat v dostatečné výši vznikne.

Výkonem rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu nelze postihnout plat poskytovaný státnímu zaměstnanci ve snížené výši (zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, dočasná neschopnost k výkonu služby).

Odůvodnění

Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě se zabýval některými otázkami týkajícími se rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu.

Podle § 89 odst. 2 písm. b) zákona o státní službě je jedním z kárných opatření, které lze státnímu zaměstnanci uložit za kárné provinění, snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců¹. Toto kárné opatření se liší od pokuty tím, že se nejedná o pevně

---

¹ Při určení procentního snížení platu a doby trvání procentního snížení platu lze přihlídnout ke stejným aspektům jako při určení druhu kárného opatření podle § 89 odst. 3 zákona o státní službě, tj. k závažnosti kárného provinění, zejména ke způsobu jeho spáchání, k významu a rozsahu jeho následků, k okolnostem, za nichž bylo spácháno, k míře zavinění, pohnutkám, dosavadnímu přístupu státního zaměstnance k dodržování služební kázně a k tomu, zda mu již za kárné provinění bylo v minulosti uloženo kárné opatření.

stanovenou částku, ale o částku, na jejíž skutečnou celkovou výši mají vliv celkem tři faktory – výše platu, procentní snížení platu a doba trvání procentního snížení platu. Uložení totožného kárného opatření snížení platu různým státním zaměstnancům tak má shodný nebo podobný dopad do jejich platové sféry bez ohledu na rozdíly ve výši jejich platů.

Podle § 176 písm. f) zákona o státní službě se platem státního zaměstnance pro účely uložení kárného opatření spočívajícího ve snížení platu rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za vedení, příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly naposledy určeny.

rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu – procentní snížení platu

K otázce, jakým způsobem by měla být formulována výroková část rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu ve výroku, který se týká snížení platu, resp. zda by mělo být uvedeno pouze procentní snížení platu, zda by měla být uvedena pouze konkrétní částka, o kterou má být plat snížen, nebo zda by měly být uvedeny oba údaje, uvádí poradní sbor následující.

Pro účely uložení kárného opatření snížení platu, tj. pro stanovení konkrétní částky, o kterou má být plat snížen, se použije vždy plat podle § 176 písm. f) zákona o státní službě, tedy procentní snížení platu i konkrétní částka, o kterou má být plat snížen, se vždy sobě musejí rovnat. Tato částka se poté odečítá z konkrétního platu za příslušný měsíc před jeho zúčtováním k výplatě.

Pokud by byly ve výrokové části rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu uvedeny oba údaje - procentní snížení platu a konkrétní částka, o kterou má být plat snížen, mohlo by být rozhodnutí zjevně vnitřně rozporné. Podle § 176 zákona o státní službě by se jednalo o částku vypočítanou z výše platu v době uložení kárného opatření. V průběhu doby, ve které se rozhodnutí o kárném opatření vykonává, se však výše platu podle § 176 zákona o státní službě může změnit (např. změnou výše platového tarifu). Potom by procentní vyjádření neodpovídalo pevné částce (vypočítané z původního platu podle § 176 zákona o státní službě). Při změně výše platu podle § 176 zákona o státní službě tedy zůstává procentní vyjádření stejné, ale částka, o kterou se v příslušném měsíci konkrétní plat před jeho zúčtováním k výplatě sníží, bude vždy odpovídat platu, na který státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo který mu byl naposledy určen (v uvedeném případě vypočítaná z nové výše platového tarifu) plně v souladu s § 176 zákona o státní službě.

Výše uvedené platí obdobně i pro případ, že by byla ve výrokové části rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu uvedena pouze konkrétní částka, o kterou má být plat snížen. Opět by se jednalo o částku vypočítanou z výše platu v době uložení kárného opatření. Pokud by se v průběhu doby, ve které se rozhodnutí o kárném opatření vykonává, výše platu změnila, mohlo by se procentní snížení platu v jednotlivých kalendářních měsících lišit, a to jak ve prospěch, tak v neprospěch státního zaměstnance (v krajním případě by mohla být prolomena i hranice 15 %).

Poradní sbor se tedy kloní k závěru, aby bylo ve výrokové části rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu uvedeno pouze procentní snížení platu tak, aby konkrétní částka, o kterou má být plat snížen, odpovídala v rozhodnutí uvedenému procentnímu snížení.

V této souvislosti poradní sbor připomíná, že i při výkonu rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu výše zúčtovaného platu musí odpovídat aspoň výši zaručené mzdy [což vyplývá z § 144 odst. 1 zákona o státní službě ve spojení s § 112 odst. 3 písm. b) zákoníku práce].

rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu – doba trvání procentního snížení platu

Kárné opatření snížení platu lze uložit až na dobu 3 kalendářních měsíců. Nejedná se tedy o souvislou dobu počítanou od prvního dne kalendářního měsíce a ukončenou uplynutím jakéhokoliv dne stanoveného ve výroku rozhodnutí (tedy např. 12. den druhého následujícího kalendářního měsíce), ale o uložení kárného opatření na 1, 2 nebo 3 kalendářní měsíce, což je dáno formou měsíčního platu a měsíční splatností platu.

Pokud jde o otázku, jakým způsobem postupovat v případech, kdy v kalendářním měsíci, v němž má dojít k výkonu rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu, nevznikne státnímu zaměstnanci na plat nárok nebo nevznikne nárok na takový plat, aby jeho výše po výkonu rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu odpovídala aspoň výši zaručené mzdy, zohlednil poradní sbor nemožnost výkonu rozhodnutí a přiklonil se k výkladu, že se výkon rozhodnutí „přenes“ do nejbližšího následujícího měsíce, kdy státnímu zaměstnanci nárok na plat, resp. na plat v dostatečné výši vznikne.

Z výkladu, jenž by „přenesení“ výkonu rozhodnutí do nejbližšího následujícího měsíce, kdy státnímu zaměstnanci nárok na plat v dostatečné výši vznikne, neumožňoval, by mohly vyplynout nedůvodné rozdíly mezi jinak stejnými případy, kdy v některých by - v důsledku nemožnosti „přenést“ výkon rozhodnutí - nebylo rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu vykonáno, kdežto v jiných ano.

Totožným způsobem se postupuje např. při aplikaci obsahově blízké právní úpravy v zákoně o soudech a soudcích.

výkon rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu v případech, kdy státnímu zaměstnanci přísluší plat ve snížené výši

K otázce, zda lze výkonem rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu postihnout také plat poskytovaný státnímu zaměstnanci ve snížené výši podle zákona o státní službě v některých zvláštních případech, tj. v případech, kdy je státní zaměstnanec zproštěn výkonu služby dle § 48, kdy je zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů dle § 62 a kdy mu přísluší plat ve snížené výši v době prvních 14 dnů dočasné neschopnosti k výkonu služby za dny, které jsou dny výkonu služby, s výjimkou prvních 3 dnů, které jsou dny výkonu služby, dle § 128 zákona o státní službě, uvádí poradní sbor, že tento plat výkonem rozhodnutí o uložení kárného opatření snížení platu postihnout nelze, neboť, ačkoliv se (pro zjednodušení užití těchto institutů ve mzdové oblasti) jedná o plat, jeho účelem není honorování výkonu státní služby, která vykonána nebyla, nýbrž kompenzace výpadku příjmů státního zaměstnance v době dočasné neschopnosti k výkonu služby nebo v době zařazení mimo výkon služby či zproštění výkonu služby (a naopak, kárným opatřením snížení platu je postihována výhradně odměna za vykonanou službu). Např. právě u doby dočasné neschopnosti k výkonu služby se nabízí srovnání s dobou dočasné pracovní neschopnosti podle zákoníku práce, v níž je poskytována náhrada mzdy nebo platu, nikoliv mzda nebo plat.